

รายละเอียดของรายวิชา

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยเกริก
คณะ / ภาควิชา คณะนิเทศศาสตร์ สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน

หมวดที่ 1 ข้อมูลโดยทั่วไป

1. รหัส และ ชื่อวิชา
รหัสวิชา นท.4302 (CM.4302)
ชื่อวิชา การผลิตภาพยนตร์และวีดิทัศน์ (Film and Video Production)
2. จำนวนหน่วยกิต หรือ จำนวนชั่วโมง
จำนวน 3 หน่วยกิต (3-2-3)
3. หลักสูตร และ ประเภทรายวิชา
หลักสูตรระดับปริญญาตรี ประเภทวิชาเอกบังคับ ของสาขาวิชาการสื่อสารมวลชน
4. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา และ อาจารย์ผู้สอน
อาจารย์สุทิน ชาวหินฟ้า
5. ภาควิชาการศึกษา หรือ ชั้นปีที่เรียน
ภาคเรียนที่ 1 ของปีการศึกษา
6. รายวิชาที่เรียนมาก่อน (Pre-requisite)
-
7. รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisites)
นท.4301 การเขียนบทภาพยนตร์ และ การแสดง
8. สถานที่เรียน
คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริก
9. วันที่จัดทำ หรือ ปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชา ครั้งล่าสุด
พฤษภาคม 2554

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมาย และ วัตถุประสงค์

1. จุดมุ่งหมายรายวิชา

เพื่อให้ผู้เรียน มีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับ

1.1 หลักการพื้นฐาน การถ่ายภาพนิ่ง ภาพวิดีโอ การจัดแสง-เงา ความหมายของสี และการใช้สี
เลี้ยงที่ใช้ภาพยนตร์

1.2 องค์ประกอบทางศิลปะ เทคนิควิธีการที่เกี่ยวข้องกับภาพยนตร์และวิดีโอ ตามหลักนิเทศศิลป์-
นิเทศศาสตร์ (audiovisual communications) และ หลักจิตวิทยาการสื่อสารตลอดจน

1.3 ประวัติความเป็นมาของภาพยนตร์ไทย และภาพยนตร์ต่างประเทศ ทั้งในด้านเทคโนโลยี และการ
พัฒนาเรื่อง

1.4 ความสัมพันธ์ขององค์กรและโครงข่าย ทั้งด้านภารกิจ หน้าที่ ความรับผิดชอบ ของบุคลากร
และ องค์การการผลิตภาพยนตร์

1.5 กระบวนการขั้นตอนการสร้างภาพยนตร์ ทั้งก่อนการถ่ายทำ ระหว่างการถ่ายทำ และหลังการถ่ายทำ

1.6 ประเภท และ ส่วนประกอบ ของกล้องถ่ายภาพยนตร์ และ กล้องถ่ายภาพวิดีโอ การใช้ และการ
บำรุงรักษา

2. วัตถุประสงค์ ในการพัฒนา / ปรับปรุงรายวิชา

มีการพัฒนา และปรับปรุงเนื้อหา กิจกรรม ของรายวิชา ตามภาวะความเปลี่ยนแปลงของสังคม สิ่งแวดล้อม
และเทคโนโลยี เพื่อให้ผู้เรียน สามารถวิเคราะห์ หลักการทางนิเทศศิลป์-นิเทศศาสตร์ (audiovisual
communications) และ หลักจิตวิทยาการสื่อสาร กับ ข้อมูลที่ผ่านการสังเคราะห์แล้ว แล้วนำมาประยุกต์กับ
กระบวนการผลิตภาพยนตร์ หรือ วิดีทัศน์ ที่มีคุณภาพ มีคุณค่า และเหมาะสม กับการเปลี่ยนแปลงทาง
เทคโนโลยี และภาวะทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ตลอดจนผลกระทบต่อระบบสุขภาพโดยรวม

หมวดที่ 3 ลักษณะ และ การดำเนินการ

1. คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาความหมาย และหลักการพื้นฐาน การถ่ายภาพนิ่ง ภาพวิดีโอทัศน์ แสง-เงา สี และเสียง ประวัติความเป็นมาของภาพยนตร์ องค์ประกอบทางศิลปะ เทคนิควิธีการที่เกี่ยวข้องกับภาพยนตร์

ศึกษาโครงข่ายความสัมพันธ์ทั้งทางด้านภารกิจ หน้าที่ ความรับผิดชอบ ของบุคลากรและองค์การการผลิตภาพยนตร์ ตั้งแต่ส่วนบริหาร (Studio management) ส่วนศิลปกรรม (Art department) ส่วนการถ่ายทำ (Camera department) ส่วนการจัดการเสียง (Sound department) ส่วนการตัดต่อและลำดับภาพ (Editorial department) ส่วนเสื้อผ้าและการแต่งหน้า (Wardrobe department) ส่วนฉากและอุปกรณ์ประกอบฉาก (Prop & set Construction department) ส่วนโยธา (Grip department) ส่วนไฟถ่ายทำ (Electric department) ส่วนสวัสดิการยานพาหนะ (Security & transportation department)

ศึกษากระบวนการ ขั้นตอนการสร้างภาพยนตร์ ทั้งก่อนการถ่ายทำ ระหว่างการถ่ายทำ และหลังการถ่ายทำ ตั้งแต่การจัดทำบทภาพยนตร์ การแยกบทภาพยนตร์ การจัดตารางการถ่ายทำ การวางแผนงบประมาณ การคัดเลือกนักแสดง คัดเลือกโรงถ่าย และคัดเลือกสถานที่ถ่ายทำ ตลอดจนการคัดเลือกทีมงาน การเตรียมอุปกรณ์เครื่องมือ การนัดหมายและการประชุมทีมงาน การซักซ้อมต่างๆ ก่อนลงมือถ่ายทำจริง การตัดต่อลำดับภาพ การแก้ไข และการนำเสนอผลงานภาพยนตร์

ศึกษาการจัดทำบทภาพยนตร์ เพื่อการถ่ายทำ และฝึกปฏิบัติการเขียนบทถ่ายทำ (Shooting Script) บทภาพ (Storyboard) และ การวางตำแหน่งการแสดง (Blocking)

ศึกษาส่วนประกอบของกล้องถ่ายทำภาพยนตร์ และกล้องถ่ายทำวิดีโอทัศน์ และ ฝึกปฏิบัติการใช้กล้องในสถานการณ์ต่างๆ ตามที่ปรากฏในบทภาพยนตร์

ศึกษาการออกแบบฉาก เครื่องแต่งกาย เสื้อผ้า ใบหน้า ทรงผม นักแสดง การจัดแสง ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ต่างๆ ตามที่ปรากฏในบทภาพยนตร์ ตลอดจนเทคนิคการทำกับภาพยนตร์

ฝึกปฏิบัติการสร้างภาพยนตร์สั้น ด้วยกล้องวิดีโอทัศน์ โดยเริ่มตั้งแต่ กระบวนการเตรียมการก่อนถ่ายทำ การถ่ายทำ และการตัดต่อลำดับภาพจนพิมพ์เป็นแผ่นซีดี หรือดีวีดี

2. จำนวนเวลาที่ใช้ ต่อภาคการศึกษา (ชั่วโมง / คาบเวลา) ¹⁾

บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติงาน	การศึกษาด้วยตนเอง
2 ชั่วโมง ต่อสัปดาห์ (จำนวน 14 สัปดาห์)	ไม่มี	3 ชั่วโมง ต่อ สัปดาห์ โดยให้คำ ปรึกษาภาคปฏิบัติ	ไม่มี

3. จำนวนชั่วโมง ต่อสัปดาห์ ที่อาจารย์ให้คำปรึกษา และ แนะนำทางวิชาการ แก่นักศึกษา เป็นรายบุคคล
จำนวน 9 คาบ หรือ 8 ชั่วโมง ต่อสัปดาห์ ตามตารางเวลา ที่ได้แจ้งให้นักศึกษาทราบ

หมวดที่ 4 การพัฒนา ผลการเรียนรู้ ของนักศึกษา

1. คุณธรรม จริยธรรม

1.1 คุณธรรม จริยธรรม ที่ต้องพัฒนา

1.1.1 ความตระหนัก และ จิตสำนึก

ตระหนักใน คุณค่า คุณประโยชน์ คุณธรรม ทางศาสนา และ ศิลธรรม ตลอดจน จิตสำนึกดี (best wishes) และพัฒนาไปสู่ จิตสำนึกสาธารณะ (social mind) จิตสำนึกการมีส่วนร่วม (participative mind) และ จิตสำนึกทางศีลธรรม (moral mind)

1.1.2 จรรยาบรรณ และ กฎเกณฑ์ทางสังคม

ไม่ละเมิด จรรยาบรรณการสื่อสาร ได้แก่ จรรยาบรรณวิชาชีพสื่อมวลชน จรรยาบรรณสื่อวิทยุและโทรทัศน์ ว่าด้วยจรรยาบรรณในการประกาศโฆษณา และ จรรยาบรรณเกี่ยวกับการใช้อินเทอร์เน็ต

1.2 วิธีสอน

1.2.1 กำหนดกฎเกณฑ์ และ ยุทธศาสตร์

ผู้สอน กำหนดหลักเกณฑ์ หน้าที่ บทบาท ของผู้เรียนวิชานี้ และให้ผู้เรียน ร่วมกันกำหนดยุทธศาสตร์ การสร้างจิตสำนึก และ ความรับผิดชอบ ในการเข้าร่วมกิจกรรม การเรียน การสอบ และ การฝึกปฏิบัติงาน

¹⁾ วิชานี้มีหน่วยกิตการเรียน 3 หน่วยกิต ใช้เวลาศึกษา จำนวน 16 สัปดาห์ รวม 74 ชั่วโมง คิดเป็นสัปดาห์ละ 1 ครั้ง ครั้งละ 5 ชั่วโมง โดยที่ สัปดาห์ที่ 1 – 14 เป็นกิจกรรมบรรยาย และ การฝึกปฏิบัติ (แต่ครั้งละ ครั้ง จะใช้เวลาบรรยาย ไม่น้อยกว่า 2 ชั่วโมง ที่เหลือ เป็น เวลาฝึกปฏิบัติงาน หรือการฝึกงาน และ การศึกษาด้วยตนเอง) สัปดาห์ที่ 15 – 16 ประเมินผล และสอบปลายภาค

1.2.2 บรรยาย และ อภิปราย

ผู้เรียนร่วมกันอภิปราย วิพากษ์ สื่อสารมวลชน วิเคราะห์พฤติกรรมของบุคคลในสังคม²⁾ สอดแทรกไปในกิจกรรมการเรียนการสอน ว่าสิ่งที่นำเสนอในภาพยนตร์ (ตัวละคร ฉาก เสียงประกอบ บทสนทนา) มีแนวคิด สอดคล้อง หรือขัดแย้ง กับหลักคุณธรรม จริยธรรม ดังกล่าว หรือไม่ อย่างไร เพราะสาเหตุใด

1.3 วิธีการประเมินผล

ที่	รายการประเมิน	เกณฑ์ชี้วัด
1	การนำเสนอผลงาน การส่งงาน และการเข้าร่วมกิจกรรม ของผู้เรียน ตลอดจนหลักเกณฑ์อื่นๆ ที่ผู้สอนกำหนด	มีผู้เรียน จำนวนไม่น้อยกว่า ร้อยละ 90 ปฏิบัติตาม
2	การเข้าเรียนของผู้เรียน และ การเข้าสอบวัดผลปลายภาค	ผู้เรียน จำนวนไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 เข้าเรียนตรงเวลา และ ไม่มีการทุจริตในการสอบ
3	การแสดงความคิดเห็น (การวิพากษ์ การวิเคราะห์ สื่อสารมวลชน และพฤติกรรม 4 ด้าน ของบุคคลในสังคม) และ พฤติกรรมประจำวัน ของผู้เรียน โดยวิธีสอบถาม สัมภาษณ์ หรือ ข้อเขียน	ความตระหนักใน คุณค่า คุณประโยชน์ คุณธรรม ทางศาสนา และ คีลธรรม ตลอดจนจิตสำนึกดี โดยใช้เกณฑ์วัดระดับคุณภาพ 5 ระดับ

- ²⁾ (1) พฤติกรรมการบริโภคสื่อ ได้แก่ ชนิดสื่อที่บริโภค ความถี่ในการบริโภค ระยะเวลา และปริมาณในการบริโภคแต่ละครั้ง
- (2) พฤติกรรมหลังการบริโภค (after-consumption) หรือ "พฤติกรรม 6R" ได้แก่ 1) การนำกลับมาใช้ใหม่ (Reuse) 2) การซ่อมแซมเพื่อกลับมาใช้ใหม่ (Repair) 3) การนำไปเวียนใหม่ (Recycle) 4) การกำจัดมลพิษ (Reject) 5) การยอมเสียสละส่วนเกิน เพื่อสาธารณะ (Return) และ 6) การสลายกิเลส ออกจากจิตใจ (Retire) เมื่อเผชิญกับ สิ่งยั่วยุ และแรงบีบบังคับในทางลบ (อกุศลธรรม)
- (3) พฤติกรรมการสร้างสุขภาวะ 5 ส. (สะอาด สะดวก สะอาด สุขลักษณะ สร้างนิสัย)
- (4) การดำเนินวิถีชีวิต แนวเศรษฐกิจพอเพียง และ การครองตนตามหลัก คีล 5 คือ การเรียนรู้ โดยวิถี "เข้าใจ-เข้าถึง-พัฒนา" และการดำเนินวิถีชีวิต โดยอิงหลัก "คิด-พูด-ทำ-ดำรงชีพ" ตามหลักศาสนา หรือทางสายกลาง ที่มีเหตุผล พอประมาณ และพึ่งพาตนเองได้ (มีภูมิคุ้มกัน) คือ "คิด แบบพอเพียง" "พูด ให้พอกเพียง" "ทำ แบบ ไม่พัก - ไม่เพียง" "บริโภค แบบพอดี" และแนวทางทั้งหมดทั้งหมด พัฒนาไปสู่ "บ ว ร" คือ ความเป็นองค์รวมของชีวิต (บ. = บ้าน: สังคม ชุมชน ครอบครัว บุคคล ว. = วัด: ศาสนา วัฒนธรรม ร. = โรงเรียน: การศึกษา ทั้งหมด คือ โครงสร้างที่ก่อรูปเป็น พุทธทางสังคม ที่มาจากกระบวนการ "เข้าใจ-เข้าถึง-พัฒนา")

2. ความรู้

2.1 ความรู้ที่ต้องได้รับ (องค์ความรู้ด้านพุทธิพิสัย หรือ cognitive domain)

2.1.1 เนื้อหา สาระสำคัญ ในรายวิชา

หลักการและทฤษฎี ในเนื้อหา สาระสำคัญ ของรายวิชา บทและเนื้อเรื่อง ฉากและองค์ประกอบฉาก การแสดงและการกำกับการแสดง การตัดต่อลำดับภาพและเสียง

2.1.2 การวางแผนการผลิต

ขั้นเตรียมการผลิต และการตีความบทภาพยนตร์ ขั้นถ่ายทำ และการบริหารกองถ่าย และ ขั้นหลังการถ่ายทำ การตัดต่อ ลำดับภาพ และการบริหารห้องแล็บภาพ แล็บเสียง

สามารถบูรณาการ ความรู้ การใช้เครื่องมือ การวิเคราะห์-สังเคราะห์ การตัดสินใจ และ การประเมินค่า เพื่อพัฒนาศักยภาพ ด้านนิเทศศาสตร์ และ ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ได้แก่ 1) หลัคนิเทศศิลป์-นิเทศศาสตร์ (audiovisual communications) และ หลักจิตวิทยาการสื่อสาร 2) หลักสัมมนาปัญญา 4 ประการ³ ผ่านกระบวนการผลิตภาพยนตร์ในทุกขั้นตอน

2.2 วิธีการสอน

2.2.1 บรรยาย

บรรยาย ลักษณะ ความหมาย ความสำคัญ ในเนื้อหา และ สาระสำคัญ ในรายวิชา

บรรยายหลักทฤษฎี หลักและขั้นตอนปฏิบัติ การใช้เครื่องมือวิเคราะห์ การประชุม ระดมความคิด ทั้งก่อนการผลิต ระหว่างการผลิต และหลังการผลิต

2.2.3 ฝึกปฏิบัติ

ฝึกปฏิบัติ การตีความบทแสดง (screenplay) สุ่มบทการถ่ายทำ (shooting script) การออกแบบทีมงานกองถ่ายทำ การบริหารกองถ่ายทำ การเงิน พัสดุ บัญชี เพื่อให้การสร้างภาพยนตร์เสร็จสิ้น ภายในกรอบเวลา และ งบประมาณ

³ การพัฒนาปัญญาสร้างสรรค์ 4 ด้าน ประกอบด้วย อารมณ์อุดมปัญญา (i-Emotion) คิดฉลาดสร้างสรรค์ (i-Thinking) ปัญญาสร้างสรรค์ (i-Creativity) ของอาจปัญญา (i-Action) คูณบวก หมายเลข 03

2.3 วิธีการประเมินผล

ที่	รายการประเมิน	เกณฑ์ชี้วัด
1	การเรียนรู้ จากตัวอย่าง จากแบบทดสอบ แบบฝึกหัด การเขียนรายงาน ที่ได้รับมอบหมาย	ระดับเต็มคะแนน 1.5 – 4.00
2	การจัดทำโครงการผลิต และ การนำเสนอโครงการผลิต	เกณฑ์วัดระดับคุณภาพ 4 ระดับ คือ ดี-เหมาะสม มาก ระดับเหมาะสม ระดับพอใช้ ระดับปรับปรุง โดยอิงหลักนิเทศศิลป์-นิเทศศาสตร์ และ หลักจิตวิทยาการสื่อสาร
3	การนำเสนอผลงาน ภาพยนตร์	
4	การมีส่วนร่วม ในกิจกรรมชั้นเรียน	เข้าร่วมกิจกรรม ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 ของจำนวนครั้งที่เปิดเรียน (คิดเป็นจำนวนสัปดาห์)

3. ทักษะทางปัญญา

3.1 ทักษะทางปัญญาที่ต้องพัฒนา

3.1.1 เหตุผล และ ความคิดสร้างสรรค์

สามารถคิดเชิงเหตุผล และ เชิงสร้างสรรค์ ได้อย่างเป็นระบบ และมีคุณภาพ มีคุณค่า ในการผลิตภาพยนตร์ และวีดิทัศน์ โดยอิง หลักนิเทศศิลป์-นิเทศศาสตร์ (audiovisual communications) จิตวิทยาการสื่อสาร และ หลักจรรยาบรรณการสื่อสาร

3.1.2 ข้อมูล และ การวิเคราะห์ข้อมูล

สามารถสืบค้น รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ สังเคราะห์ และ ประเมิน ปัญหา ความต้องการ และ สถานการณ์ ต่างๆ เพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหา ในระหว่างการผลิต ได้อย่างสร้างสรรค์

3.2 วิธีการสอน

3.2.1 ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

ฝึกให้ผู้เรียน วิเคราะห์ ปัญหา อุปสรรค และ ข้อจำกัดต่างๆ โดยศึกษาค้นคว้าจาก เอกสาร ฐานข้อมูล และ ข้อมูลระบบสารสนเทศ

3.2.2 การศึกษาดูงานนอกสถานที่ หรือ เชิญผู้เชี่ยวชาญบรรยายพิเศษ

ให้ผู้เรียน เรียนรู้จากการไปศึกษาดูงาน ในสถานประกอบการจริง หรือ เชิญวิทยากร ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน จากภายนอกมหาวิทยาลัย มาบรรยายให้ความรู้ เสนอแนะ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

3.3 วิธีการประเมินผล

ที่	รายการประเมิน	เกณฑ์ชี้วัด
1	ผลการเรียนรู้ จากแบบทดสอบ การสังเกต การสัมภาษณ์	ระดับเต็มคะแนน 1.5 – 4.00
2	การเขียนรายงาน ผลงานที่น่าเสนอ การแสดงความคิดเห็น	ความถูกต้อง เหมาะสม ความกล้าหาญ ความชอบธรรม โดยใช้เกณฑ์วัดระดับคุณภาพ และความถูกต้อง มีเหตุผล 5 ระดับ

4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และ ความรับผิดชอบ

4.1 ทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคล และ ความสามารถ ความรับผิดชอบตนเอง และสังคม ที่ต้องพัฒนา

ผู้เรียน มีพื้นฐานทางค่านิยม จิตสำนึกดี (best wishes) และพัฒนาไปสู่ จิตสำนึกสาธารณะ (social mind) จิตสำนึกการมีส่วนร่วม (participative mind) และ จิตสำนึกทางศีลธรรม (moral mind)

ผู้เรียน มีความรับผิดชอบต่อ กฎระเบียบทางสังคม วัฒนธรรมที่ดี และการรักษาเวลา

ผู้เรียน มีความกล้าหาญทางจริยธรรม ความมั่นคงทางด้านจิตใจ-อารมณ์ (อดทน อดกลั้น ต่อภาวะกดดันทางกายภาพ ต่อแรงกดดันทางด้านอารมณ์)

4.2 วิธีการสอน

4.2.1 บรรยาย

บรรยาย ลักษณะ ความหมาย ความสำคัญ คุณประโยชน์ และการเชื่อมโยงสัมพันธ์ ของกระบวนทัศน์ (paradigm) มโนทัศน์ (concepts) ทศนคติ (attitude) บุคลิกภาพ (personality) ความรู้คุณค่าในตัวเอง (self-esteem) แรงจูงใจ (motives) การแก้ปัญหา (solve problem) สมรรถนะ (competency) มนุษยสัมพันธ์ (human relations) เครือข่าย (networking) ทฤษฎีของเรื่อง ตลก (theory of comedy) ศิลปะแห่งสนทนา (dialogue)

4.2.2 ฝึกปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม

ให้ผู้เรียน วิเคราะห์บุคคล สังคม ที่อยู่แวดล้อม หรือ ที่ต้องปฏิสัมพันธ์ด้วย เพื่อกำหนดบทบาท หน้าที่ ที่เหมาะสม ในการติดต่อสื่อสารกัน โดยการมอบหมายให้ทำงานเป็นกลุ่ม

4.3 วิธีการประเมิน

ที่	รายการประเมิน	เกณฑ์ชี้วัด
1	รายงานพฤติกรรม การส่งเสริม และการแก้ไข ปัญหา ความสัมพันธ์ ระหว่างสมาชิกในกลุ่ม หรือ ระหว่างสมาชิก กับองค์กรภายนอก	ความมีเหตุผล ความพอเพียง ความสำนึก ความรับผิดชอบ ความเสียสละ ความกล้าหาญทางจริยธรรม ความมั่นคงทางด้านจิตใจ-อารมณ์ โดยใช้เกณฑ์วัดระดับคุณภาพ-ศักยภาพ 5 ระดับ
2	กระบวนการทำงาน และ ผลงานที่ทำเป็นกลุ่ม หรือ โครงการงาน	ความสำเร็จ ภายในกรอบงบประมาณ ระยะเวลา กำลังคน และคุณภาพงาน โดยใช้เกณฑ์วัดระดับคุณภาพ-ศักยภาพ 5 ระดับ

หมวดที่ 5 แผนการสอน และ การประเมินผล

1. แผนการสอน

1.1 เนื้อหา และ สาระสำคัญ

บทที่ 1 ศาสตร์และศิลป์ ในภาพยนตร์

- (1) ประวัติและพัฒนาการของภาพยนตร์
- (2) ประเภทของภาพยนตร์
- (3) ศิลปะภาพยนตร์
- (4) การสื่อความหมายในภาพยนตร์

บทที่ 2 กระบวนการผลิตภาพยนตร์

- (1) ภาพยนตร์ระบบฟิล์ม กับ ภาพยนตร์ระบบดิจิทัล
- (2) บุคลากรการผลิต
- (3) ขั้นตอนการสร้างภาพยนตร์
- (4) การสร้างภาพยนตร์สั้น
- (5) การสร้างภาพยนตร์โฆษณา

บทที่ 3 บทภาพยนตร์

- (1) แนวคิด และ ปัจจัยสำคัญ ในการเขียนบทภาพยนตร์
- (2) องค์ประกอบของบทภาพยนตร์
- (3) การเขียนบทภาพยนตร์

บทที่ 4 อุปกรณ์การผลิตภาพยนตร์

- (1) กล้องถ่ายทำภาพยนตร์
- (2) อุปกรณ์การถ่ายทำภาพยนตร์

บทที่ 5 การตัดต่อภาพและเสียง ด้วยระบบดิจิทัล

- (1) แนวคิด ความหมาย และ ความสำคัญของการตัดต่อภาพยนตร์
- (2) การตัดต่อภาพยนตร์ ด้วยระบบดิจิทัล
- (3) โปรแกรมตัดต่อภาพวิดีโอ

บทที่ 6 การอำนวยการสร้าง และ การกำกับภาพยนตร์

- (1) การออกแบบงานสร้าง
- (2) การกำกับฉาก และการกำกับการแสดง
- (3) การอำนวยการสร้าง

1.2 กิจกรรม

สัปดาห์ ที่	เนื้อหา สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	กิจกรรม เพื่อการเรียน
1	บทที่ 1 ศาสตร์และศิลป์ ในภาพยนตร์ (1) ประวัติและพัฒนาการของภาพยนตร์ (2) ประเภทของภาพยนตร์ (3) ศิลปะภาพยนตร์	5	- แนะนำรายวิชา เนื้อหา สื่อ เครื่องมือ และ กิจกรรมการเรียน - เขียนโครงการผลิตภาพยนตร์ - บรรยาย บทที่ 1 (1) - (3)
2	บทที่ 1 ศาสตร์และศิลป์ ในภาพยนตร์ (4) การสื่อความหมายในภาพยนตร์	5	- บรรยาย บทที่ 1 (4) - ชมภาพยนตร์ตัวอย่าง อภิปราย การสื่อ ความหมายในเรื่อง
3	บทที่ 2 กระบวนการผลิตภาพยนตร์ (1) ภาพยนตร์ระบบฟิล์ม กับ ภาพยนตร์ระบบ ดิจิทัล (2) บุคลากรการผลิต	5	- บรรยาย บทที่ 2 (1) - (2) - นำเสนอโครงการผลิตภาพยนตร์
4	บทที่ 2 กระบวนการผลิตภาพยนตร์ (3) ขั้นตอนการสร้างภาพยนตร์ (4) การสร้างภาพยนตร์สั้น (5) การสร้างภาพยนตร์โฆษณา	5	- บรรยาย บทที่ 2 (3) - (5) - ดูตัวอย่างบท screenplay บทขยาย (treatment) และ บทถ่ายทำ (shooting script)
5	บทที่ 3 บทภาพยนตร์ (1) แนวคิด และ ปัจจัยสำคัญ ในการเขียน บทภาพยนตร์ (2) องค์ประกอบของบทภาพ ยนตร์ (3) การเขียนบทภาพยนตร์	5	- บรรยาย บทที่ 3 (1) - (3) - ฝึกการเขียนบทขยาย (treatment) - ฝึกการเขียนบทถ่ายทำ (shooting script)
6	กิจกรรม เขียนบทถ่ายทำ (shooting script) กิจกรรม เขียนบทภาพ (storyboard)	5	กิจกรรม workshop
7	บทที่ 4 อุปกรณ์การผลิตภาพยนตร์ (1) กล้องถ่ายทำภาพยนตร์ (2) อุปกรณ์การถ่ายทำภาพยนตร์	5	- บรรยาย บทที่ 4 (1) - (2) - ปฏิบัติการฝึกการใช้กล้อง

สัปดาห์ ที่	เนื้อหา สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	กิจกรรม เพื่อการเรียน
8	บทที่ 5 การตัดต่อภาพและเสียง ด้วยระบบดิจิทัล (1) แนวคิด ความหมาย และ ความสำคัญของการตัดต่อภาพยนตร์ (2) การตัดต่อภาพยนตร์ ด้วยระบบดิจิทัล (3) โปรแกรมตัดต่อภาพวิดีโอ	5	- บรรยาย บทที่ 5 (1) - (3) - ปฏิบัติการฝึกการใช้โปรแกรมตัดต่อ
9	บทที่ 6 การอำนวยความสะดวกสร้าง และ การกำกับภาพยนตร์ (1) การออกแบบงานสร้าง	5	- บรรยาย บทที่ 6 (1) - กิจกรรม เตรียมการถ่ายทำ ประชุมทีมงาน ติดต่อประสานงาน
10	บทที่ 6 การอำนวยความสะดวกสร้าง และ การกำกับภาพยนตร์ (2) การกำกับฉาก และการกำกับการแสดง (3) การอำนวยความสะดวกสร้าง	5	- บรรยาย บทที่ 6 (2) - (3) - ซ้อมการแสดง ซ้อมกำกับการแสดง ซ้อมกล้อง
11	กิจกรรมถ่ายทำ ตัดต่อลำดับภาพ	5	กิจกรรม workshop
12	กิจกรรมถ่ายทำ ตัดต่อลำดับภาพ ปรับปรุงแก้ไข	5	กิจกรรม workshop
13	นำเสนอผลงาน วิจารณ์	5	ประเมินผลงาน
14	สรุปสาระสำคัญ และ การประเมินกิจกรรมการเรียน ประมวลองค์ความรู้และทักษะต่างๆ ในการผลิต แนะนำการสอบวัดผล แนะนำอาชีพ	5	สรุปกิจกรรมตลอดภาคเรียน
15-16	สอบปลายภาค	4	
	รวม (16 สัปดาห์)	74	

2. แผนการประเมินผลการเรียนรู้

ที่	เนื้อหา กิจกรรม	วิธีการ / เครื่องมือ	สัปดาห์ที่ประเมิน	สัดส่วน (ร้อยละ)
1	โครงการผลิตภาพยนตร์ (งานกลุ่ม / งานเดี่ยว)	นำเสนอโครงการผลิต และ นำเสนอผลงาน หลังการผลิต โดยใช้เกณฑ์วัดระดับคุณภาพ 5 ระดับ	3, 13	15
2	บทขยายเพื่อการถ่ายทำ (treatment screenplay) และบทภาพ (storyboard)	ตีความบทแสดง (screenplay) ด้วยภาษา ภาพยนตร์ ภาษาภาพ แอ็คชั่น ได้ถูกต้อง ชัดเจน เหมาะสม ตามหลักนิเทศศิลป์-นิเทศโสตทัศน (audiovisual communications) โดยใช้เกณฑ์วัดระดับคุณภาพ 5 ระดับ	5, 6, 9	15
3	กิจกรรมการมีส่วนร่วมในการผลิต	ร่วมกิจกรรม การแสดง กำกับการแสดง การถ่ายภาพ การตัดต่อลำดับภาพ โดยใช้เกณฑ์วัดระดับคุณภาพ-ศักยภาพ 5 ระดับ	10, 11, 12	30
4	กิจกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน	การตอบสนองกิจกรรม กฎเกณฑ์ต่างๆ โดยใช้เกณฑ์วัดระดับคุณภาพ-ศักยภาพ 5 ระดับ	10 ครั้ง (โดยการสุ่ม)	10
5	สอบปลายภาค	แบบทดสอบ ใช้ใช้เกณฑ์วัดระดับคะแนน	15-16	30
		รวม		100

หมวดที่ 6 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

1. ตำรา และ เอกสารหลัก

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. เอกสารการสอนชุดวิชา **การผลิตภาพยนตร์เบื้องต้น**. หน่วยที่ 1-15

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. เอกสารการสอนชุดวิชา **การสร้างสรรค์และการผลิตภาพยนตร์เบื้องต้น**. หน่วยที่ 1-8

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. เอกสารการสอนชุดวิชา **การผลิตภาพยนตร์ขั้นสูง**. หน่วยที่ 5-12

สมเจตน์ เมฆพ่ายพ. **การผลิตรายการโทรทัศน์**. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา, 2552.

2. เอกสาร และ ข้อมูลสำคัญ

สุทิน ชาวหินฟ้า. **การผลิตภาพยนตร์ และวีดิทัศน์**. (เอกสารการเรียนวิชา นท.4302 การผลิตภาพยนตร์ และวีดิทัศน์). 2553.

3. เอกสาร และ ข้อมูลแนะนำ

ประชา สุวิธานนท์. **เล่าเนื้อ เทือนหนัง**. (พิมพ์ครั้งที่ 2) กรุงเทพมหานคร: มติชน., 2542.

พุดมพงศ์ วงศ์สว่าง. **ตัดต่อภาพวิดีโอและเสียงอย่างครบวงจร Sony Vegas**. วิดีทัศน์ กวีป.

รักสานต์ วิวัฒน์สินอุดม. **ปั้น ‘บท’ สะกด ‘หนัง’ Three-Act Structure Scriptwriting**.

กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ อาทิตยส์อินทจันทร์. มปท.

รักสานต์ วิวัฒน์สินอุดม. **เสกฝัน ปั้นหนัง: บทภาพยนตร์**. กรุงเทพมหานคร: ห้องภาพสุวรรณ 2004, 2547.

ศุ บุญเลี้ยง, บก. **หนังตัวอย่าง**. กรุงเทพมหานคร: อินสปายร์, 2550.

สนธยา ทรัพย์เย็น, บก. **ปฏิบัติการหนังทุนน้อย फिल्मไวรัส เล่ม 5**. กรุงเทพมหานคร: ดวงกมลสมัย, 2550.

Brian Henderson & Bill Nichols, Ed. "The Long Take," in **Movies and Methods: An Anthology**. Berkeley: University of California Press, 1976.

Nick Lacey. Narrative and Genre. **Houndmills, Basingtoke**. Hamsphire & London : Macmillan Pree LTD. 2000.

Office of Contemporary Art and Culture, Ministry of Culture. **Thai Film Directory 2007-2008**. Nakonthee. Co.,Ltd., 2008.

Taub and Eric. **Gaffers, Grips, and Best Boys**. New York: St. Martin's Press., 1994.

4. เว็บไซต์

Admin. "การจัดแสงเบื้องต้น." Website: **Photography Site**. URL:

<http://photo.pandaspace.net/category/...>

Admin. "การจัดแสงในงานภาพยนตร์ ตอนที่ 1." **Film School**. Website: MoralMedia.net. URL:

<http://www.moralmedias.net>.

Admin. "คู่มือทำหนังสั้น ฉบับกันเอง (ตอนที่ 1-4)." ความรู้พื้นฐานทางภาพยนตร์.

URL:<http://www.thaishortfilm.com/>

Admin.. "อะไรคือ Sweded Film?" **Hot News**. Website: MTHAI MOVIE. URL:

<http://movie.mthai.com/movie-news/39372.html>.

Shortfilm609. "การเขียนบทภาพยนตร์สั้น." WebBlog.: ThaiShotFilm.

http://www.thaishortfilm.com/T013_screenplay.html

Thailand Film Office. **Filming in Thailand Guide Book**. Bangkok: Thailand Film Office.

www.thailandfilmoffice.org.

หมวดที่ 7 การประเมิน และ ปรับปรุง การดำเนินการ ของรายวิชา

1. กลยุทธ์การประเมิน ประสิทธิภาพของรายวิชา โดยนักศึกษา

ผู้เรียนทำการประเมิน ประสิทธิภาพของรายวิชา ได้แก่ วิธีการสอน การจัดกิจกรรมในห้องเรียน การจัดกิจกรรมนอกห้องเรียน สื่อและสิ่งสนับสนุนการเรียนการสอน ซึ่งมีผลต่อการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ของผู้เรียน และการปรับปรุง เนื้อหา กิจกรรมของรายวิชา ผลกระทบที่คาดหวัง คือ

1.1 นักศึกษา สามารถใช้ความรู้ และทักษะ ในรายวิชา ไปประกอบอาชีพด้านภาพยนตร์ และสื่อวีดิทัศน์ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 ภาพยนตร์และสื่อวีดิทัศน์ที่ผลิต ได้รับความนิยม (rating) จากการแสดงมติความนิยม (vote) ในระดับน่าพอใจ

1.3 การประเมินอาจารย์ผู้สอน ประเมินเนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน กิจกรรมเสริมหลักสูตร

2. กลยุทธ์การประเมินการสอน

ประเมิน โดยคณะกรรมการประเมิน ระดับสาขาวิชา หรือ จากการสังเกตการสอน โดยอาจารย์ประจำในสาขาวิชาเดียวกัน และประเมินจาก คะแนนผลการสอบรวมรายวิชาเมื่อปลายภาค

3. การปรับปรุงการสอน

คณะกรรมการระดับสาขาวิชา กำหนดให้อาจารย์ผู้สอน ทบทวน และ ปรับปรุง กลยุทธ์และวิธีสอน ซึ่งดูจากผลการประเมินประสิทธิภาพของรายวิชา แล้วจัดทำรายงาน เมื่อสอนจบในแต่ละภาคเรียน และมีการส่งเสริม สนับสนุนให้อาจารย์ผู้สอน ได้รับการฝึกอบรม หรือศึกษาดูงาน ด้านกลยุทธ์การสอน หรือวิจัยเพื่อการพัฒนาด้านเทคนิค วิธีการสอน และการจัดกิจกรรมเสริมการเรียนรู้อีก

การสอน ให้มีการประชุมคณาจารย์ที่เกี่ยวข้อง เพื่อหารือ ปัญหาการเรียนรู้ของผู้เรียน และร่วมกันหาแนวทางแก้ไข โดยเฉพาะ คณาจารย์ ที่ทำการสอนในรายวิชาที่มีเนื้อหาและกิจกรรมต่อเนื่องกัน เพื่อกำหนดทิศทาง และผลลัพธ์ให้สอดคล้องกัน

4. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ ของนักศึกษาในรายวิชา

คณะกรรมการระดับสาขาวิชา ทำการประเมินข้อสอบ และความเหมาะสม ในการให้คะแนน โดยการสุ่มรายวิชา ภายในรอบเวลาของหลักสูตร

5. การดำเนินการทบทวน และ การวางแผนปรับปรุง ประสิทธิภาพของรายวิชา

5.1 คณะกรรมการระดับสาขาวิชา จัดทำระบบการทบทวนประสิทธิผลของรายวิชา โดยพิจารณาจาก (1) ผลการประเมินการสอน โดยผู้เรียน (2) ผลการประเมิน โดยคณะกรรมการประเมินระดับสาขาวิชา (3) รายงานผลการสอนในรายวิชา โดยอาจารย์ผู้สอน หลังที่มีการทบทวนประสิทธิผลของรายวิชาแล้ว

5.2 อาจารย์ผู้สอน รับผิดชอบในการทบทวนเนื้อหาที่สอน และกลยุทธ์การสอนของตน และนำเสนอแนวทางการปรับปรุง และพัฒนาการเรียนการสอนในรายวิชา เสนอต่อที่ประชุมคณาจารย์ประจำหลักสูตร หรือ คณะกรรมการระดับหลักสูตร เพื่อพิจารณาให้ความคิดเห็น และสรุป วางแผน พัฒนา ปรับปรุง พร้อมทั้งนำเสนอผลสรุป ต่อ คณะกรรมการระดับสาขาวิชา และ คณะกรรมการระดับคณะ เพื่อใช้ในการสอนครั้งต่อไป

6. การทบทวนมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ ของนักศึกษาในรายวิชา ที่สนับสนุนยุทธศาสตร์ การสร้างปัญญา สร้างสรรค์ และการพัฒนาทุนทางสังคม

ผลที่สำเร็จจากการเรียนของผู้เรียน สามารถตอบสนอง ยุทธศาสตร์ 4 ด้าน ในการพัฒนาคุณภาพชีวิต และ สังคม คือ

(1) ผู้เรียน เป็นผู้มี อารมณ์อุดมปัญญา (intelligence emotion) คิดฉลาดสร้างสรรค์ (intelligence thinking) ปัญญาสร้างสรรค์ (intelligence creativity) งามอาจปัญญา (intelligence action)

(2) สังคมเข้มแข็ง ด้วยระบบ**สุขภาวะ** 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ด้านอารมณ์ (จิตวิญญาณ) และ ด้านสังคม-ชุมชน-สิ่งแวดล้อม โดยการส่งเสริมให้สมาชิกและชุมชน จัดการตนเอง พึ่งตนเอง ร่วมกันสร้าง ร่วมกันผลิต เพื่อใช้สอยในชุมชน ให้มีวิถีชีวิตอย่างพอเพียงและมีความสุข บนพื้นฐานของ ความรัก ความดี ความเป็นภราดรภาพ (บพบาท ตัวแทน ชุมชน หรือ บ้าน = บ.)

(3) สังคมคุณธรรม และ อุดมปัญญา (บพบาท ตัวแทน วัด หรือ ศาสนา = ว.)

(4) สังคมไม่ทอดทิ้งกัน หรือ การสร้าง**ภราดรภาพ** บนพื้นฐานของการแสดงออก ด้วย “น้ำใจ” มากกว่า “เงิน” ความขยัน ซื่อสัตย์ ประหยัด เสียสละ สร้างสรรค์ (บพบาท ตัวแทน การศึกษา หรือ โรงเรียน = ร.)

ยุทธศาสตร์ดังกล่าว เกิดจากการผสานความร่วมมือจากองค์กรภาคี 3 กลุ่ม คือ กลุ่มภาคธุรกิจ กลุ่มภาคประชาสังคม และกลุ่มภาครัฐ (ทั้งส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค) โดยแสวงจตุร่วมกันตรงที่ ภาคธุรกิจที่เคยมุ่งแสวงกำไร ก็ให้ “ลด” กำไรลงบ้าง และคืนให้แก่สังคม เป็นการตอบแทนพื้นที่ ตอบแทนทรัพยากร ตอบแทนเวลาและความรัก ที่ตนเคยไปเบียดเบียนและแสวงประโยชน์ ภาคประชาสังคม จะเป็นผู้ดำเนินการสร้างความเข้มแข็ง จากการเรียนรู้ และรวมพลังกัน โดยที่ภาครัฐจะเป็นเพียงผู้คอยให้การสนับสนุน เปิดโอกาสให้กระบวนการต่างๆ ดำเนินไปภายใต้การจัดการดูแล และพึ่งพาตนเองของชุมชน โดยปราศจากการแทรกแซงจากรัฐ.

